

Sanayide Atık Yönetimi Semineri

Türkiye’de Ambalaj Sektörünün gelişmesi misyonu ile hareket eden ASD - Ambalaj Sanayicileri Derneğimiz, Nisan ayı etkinlikleri kapsamında “İşletmelerde Atık Yönetimi” konulu bir seminer düzenledi.

15 Nisan 2010 Perşembe günü İSO - İstanbul Sanayi Odası ve ASD uzmanlarının katkıları ile düzenlenen seminere tüm sektörlerden konu ile ilgili uzmanlar yoğun ilgi gösterdi.

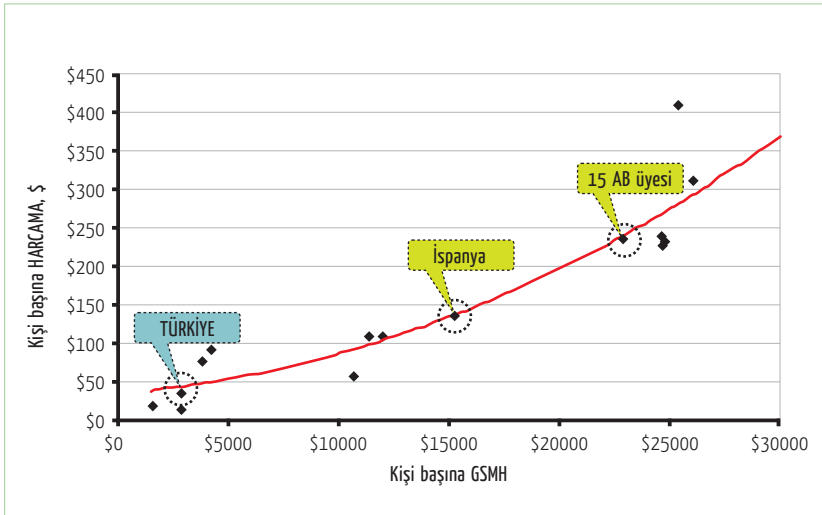
Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, Avrupa Birliği Yeni Çerçeve Atık Direktifi ve Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ışığında farklı konularda sunum ve bilgilendirmeler yapıldı.

İSO Çevre İhtisas Kurulu Başkan Vekili Sn. Caner Zambak’ın “Avrupa Birliği Sürecinde Endüstri ve Çevre İlişkileri” konusundaki sunumu ile seminer başladı.

AB ülkeleri ile Türkiye’nin çevre mevzuatı konusundaki durumlarını farklı bir bakış açısıyla değerlendiren Caner Zambak’tan sonra ASD Genel Sekreteri Doğan Erberk, “Ambalaj

ve Çevre İlişkisini” ele aldığı sunumunda Ambalaj’ın yaşamımızda önemine vurgu yaparak; Türkiye Ambalaj Sektörü rakamlarını dinleyicilerle paylaştı.

ÜRETİM DALI	2004	2005	2006	2007	2008
KÂĞIT AMBALAJ	61.000	60.000	60.000	60.000	60.000
KARTON AMBALAJ	287.000	318.500	362.000	415.000	395.000
OLUKLU MUKAVVA	951.000	1.139.000	1.318.000	1.370.000	1.387.000
PLASTİK AMBALAJ	995.000	1.124.000	1.290.000	1.470.000	1.530.000
METAL AMBALAJ	314.000	338.000	364.000	392.700	344.000
CAM AMBALAJ	466.000	524.000	587.000	659.000	697.000
AHŞAP AMBALAJ	385.000	385.000	385.000	385.000	385.000
TOPLAM	3.459.000	3.888.500	4.366.000	4.751.700	4.798.000
Piyasa hacmi (Milyar \$)	4,10	4,70	5,40	6,10	6,17
cirosal gelişme %si		14,6%	14,9%	13,0%	1,1%
miktarda gelişme %si		12,4%	12,3%	8,8%	1,0%

Ülkemizde kişi başı ambalaj tüketiminin halen yılda 85 \$ civarında seyretmekte olduğunu; bu rakamın her ne kadar 82 \$’lık dünya ortalamasının üzerinde olsa da; 250 \$’lık AB ortalamasının çok altında olduğunu ve halen çok miktarda ambalaja girmemiş ürün bulunduğunu belirten Erberk, ambalajın çeşitli kullanım alanlarından örnekler de verdi.

Seminerin ikinci bölümünde ASD Araştırma ve Bilimsel Konular Uzmanı İlkyay Kıran “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” gerekleri ve 2010 Nisan başında yayınlanan Yönetmelik Değişikliği Taslağı ile ilgili bilgilendirmede bulundu.

Doğan ERBERK, ASD

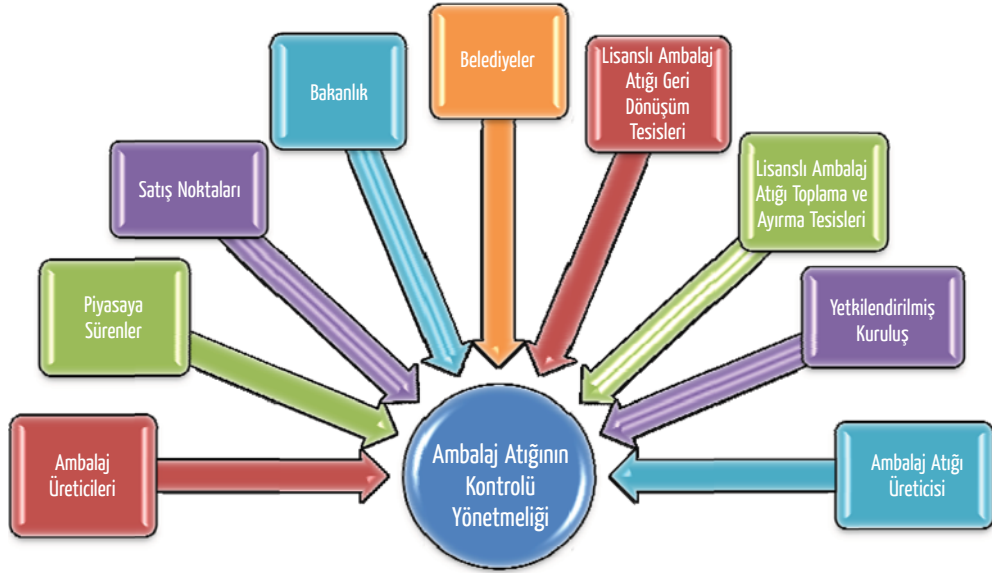

İlkyay KIRAN, ASD

Caner ZANBAK, İSO

Yönetmeliğin Paydaşları

Sunumda yönetmeliğin tüm paydaşlarının yükümlülükleri bazı örnekler ile anlatıldı.

Son olarak söz alan ASD Araştırma ve Bilimsel Konular Yöneticisi Aslıhan Arıkan ise "AB Yeni Çerçeve Atık Direktifi ve Atık Olmaktan Çıkma Durumu (End of Waste Status)" konusu hakkında bir sunuş yaptı. Yeni Direktifte aşağıda listelenmiş olan mevcut konulara yönelik yeni bakış açıları ile bizim "atık olmaktan çıkma diye Türkçeleştirdiğimiz "end of waste" kavramı gibi yeni kavramları gündeme getirmesi; ve ülkemiz mevzuatını AB mevzuatına uyumlaştırma süreci içerisinde gelecekte bu yeni bakış açılarının karşımıza çıkacak olması nedeniyle, yeni direktifin ülkemizde atık yönetimi çalışmalarını büyük ölçüde etkileyeceği ifade edildi.

Direktifte yer alan bazı önemli konular şunlar;

- Atık yönetimi hiyerarşisi,
- Yan ürün/atık ayrımı,
- Atık olmaktan çıkma durumu (end of waste status),
- Artan üretici sorumluluğu,
- Atık önleme/azaltma hedefleri, programları

ve kriterleri,

- Tekrar kullanım (reuse), ayrı toplama ve geri dönüşüm (recycling) kotaları,
- Atık yönetimde kendine yeterlilik ve atığın en yakın yerde bertarafı ilkesi,
- Atıkları yakarak enerji elde edilmesinin geri kazanım (recovery) sayılması için enerji verimliliği formülü.

Bu konular içerisinde ilgi çeken bir diğer konu da "end of waste status" yani atık olmaktan çıkma durumu.

Direktifte yapılan düzenlemeye göre; 'Atık' tarifine giren ara mal, hammadde, operasyon için diğer ürün girdileri gibi fabrikalardan çıkan ambalaj atıkları, direktifin 6.maddesi uyarınca geri dönüşüme ön hazırlık işlemleri olarak da tanımladığımız hassas ayırma, presleme v.b. ön işlemler yapılmış olmak kaydı ile söz konusu maddenin;

- Spesifik amaçlar için yaygın kullanım alanı olması,
- Bir pazar veya talep bulunması,
- Spesifik amaçlar için teknik şartları

sağlaması ve ürünler için istenen standartlara ve mevzuata uygun olması,

- Kullanımı genel olarak değerlendirildiğinde çevreye ve insan sağlığına kötü etki yapmaması

Durumunda doğrudan geri dönüşüm tesislerine verilebilir, yani atık olma durumunda çıkabilir.

Belirtilen konulardaki sunumlar, soru ve cevaplar ile sonlanan seminer sektörten olumlu tepkiler aldı. Seminerdeki konularla ilgili sunumları incelemek isterseniz, ilkaykiran@ambalaj.org.tr adresinden benimle bağlantıya geçebilirsiniz. ■

Bu ürün Sarten Ambalaj tarafından üretilmiştir.

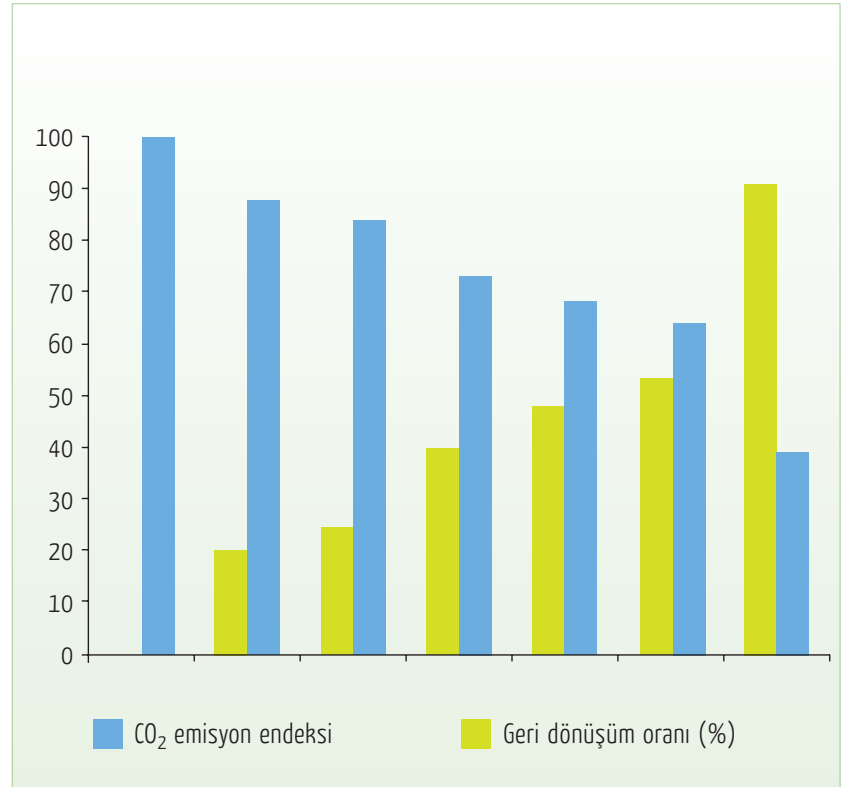
Çelik Esaslı Ambalajlar ve Sürdürülebilirlik

Çelik esaslı ambalajlar, koruyucu ve dayanıklı olmalarının yanı sıra, defalarca geri dönüştürülebilmelerinden dolayı sürdürülebilirlik açısından eşi bulunmaz malzemelerdir

Geri dönüşüm çeliğin doğal bir özelliğidir. Çelik, manyetik olmasından dolayı ayırma işlemlerinde kolayca diğer malzemelerden ayrılır; böylece, geri kazanımı kolay ve ekonomik olur. Defalarca geri dönüştürülebilir. Özelliğini kaybetmez. Bu yüzden Avrupa'da çelik esaslı ambalajların geri dönüşüm oranı % 70'e ulaşmıştır. Tabi ki, toplama/ayırma ve geri kazanım sistemlerinin iyi kurgulanmış olması, bu sonuca ulaşmada etkili olmuştur.

Primer hammaddeler yerine geri dönüştürülmüş malzemeden yeni çelik imal edilmesi sayesinde CO₂ emisyonu azalmaktadır. Çeliğin yüksek geri dönüşüm performansı ile Avrupa'da her yıl atmosfere salınan CO₂'de 4,7 milyon ton tasarruf sağlanmaktadır. Bu da 2 milyon aracın kullanımdan çekilmesiyle eşdeğerdir. Bu nedenle geri dönüşüm oranı ne kadar yüksek olursa CO₂ emisyonu o kadar azalmaktadır. Geri dönüştürülmüş çelik esaslı ambalajın her bir parçası kendi ağırlığının iki katı CO₂ tasarrufu sağlamaktadır.

Grafik 1. Geri dönüşüm oranı ne kadar yüksek olursa, CO₂ emisyonu o kadar azalır.

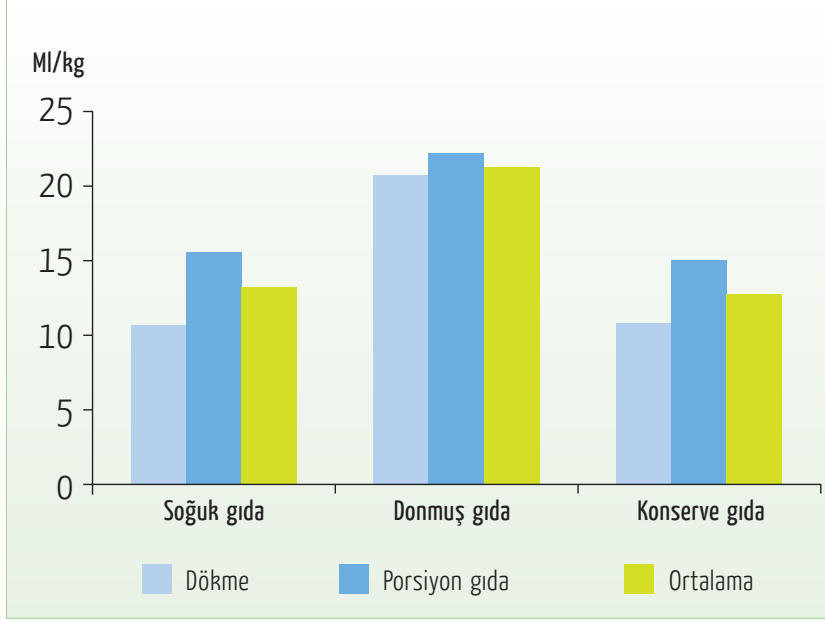
Çelik esaslı ambalajlar ışık, su ve hava geçirmezler. Bu özellikleri birçok marka için vazgeçilmez olmalarını sağlar. Böylece, sürdürülebilir olmalarının yanı sıra, başta gıdalar olmak üzere içerdikleri ürünleri en iyi şekilde korurlar.

Hafiflik, daha kolay açılabilirlik ve baskı-dekorasyon gibi alanlarda da sürekli iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

2005 yılında gerçekleştirilen bir araştırma (Konserve gıda ve alternatiflerinin

bir eko-verimlilik örneği oluşturduğunu göstermektedir. Markaların son yıllarda önemle üzerinde durduğu çevresel ve ekonomik referanslar giderek arttığından, çelik ambalaj sürdürülebilir eko-verimlilik açısından markaların tercihi olmaya devam etmektedir.

Grafik 2. Tarladan çatala tüm tedarik zinciri boyunca enerji tüketimi

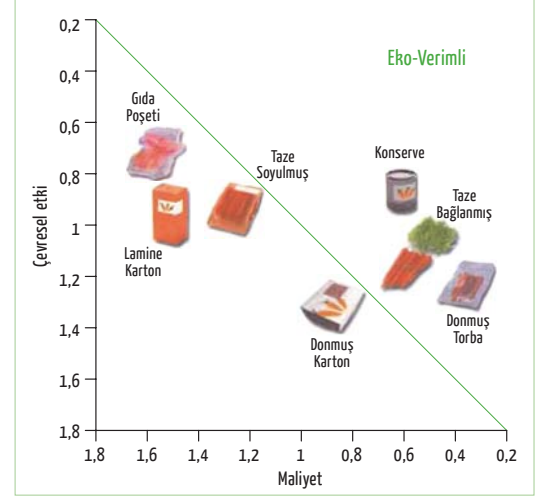

Kaynak: APEAL - Avrupalı Çelik Ambalaj Üreticileri Derneği

Sağlam, kırılmaz ve kurcalanamaz olması ve kolay istiflenebilmesi gibi özellikleri de bu malzemelerin avantajları arasında yer alır.

karşılaştırmalı eko-verimlilik ve besin değeri analizi, TNO), çelik esaslı ambalajın çevresel ve ekonomik performansı sayesinde çok iyi

Grafik 3. Gıda ambalajlarında Eko-verimlilik

Kaynak: TNO

Günümüzün çevre konusundaki daha bilinçli tüketici tercihlerine paralel bir biçimde, çelik esaslı ambalajlar gibi sürdürülebilirlik referansı kuvvetli olan malzemeler, işletmelere rekabet avantajı getirebilir.

Hazırlayan: İlkyay Kıran, ASD Araştırma ve Bilimsel Konular Uzmanı
Kaynak: European Environment & Packaging Law, Mayıs 2010

Geri Dönüşmüş Maddeler REACH'ten Muaf Tutulabilir

Avrupa Kimyasallar Ajansı'nın (ECHA) yayınladığı yeni rehberde göre geri dönüştürülmüş veya geri kazanılmış kimyasallar maddelerin mutlaka REACH sistemine kayıt yapılması gerekmiyor.

12 Mayıs'ta yayınlanan bu rehberde geri

dönüşüm ve geri kazanım alanında faaliyet gösteren firmalar hedefleniyor. Bu firmaların REACH kapsamındaki yükümlülüklerini ve kayıttan muaf olunması için yapılması gereken uygulamalar hakkında tavsiyeler veriyor.

Firmalar muafiyet için gerekli kriterleri sağlayamazlarsa ürettikleri geri dönüştürülmüş veya geri kazanılmış ürünleri için REACH kapsamında kayıt yaptırmaları gerekiyor. Aynı zamanda geri dönüşmüş malzemenin satışı sırasında da bu kayıt bilgilerinin paylaşılma zorunluluğu var.

Avrupa Komisyonu atıklar ve geri kazanım

sonrasında elde edilen maddeler için ilk taslak rehberi ulusal otoriteler ve diğer paydaş organizasyonlar ile birlikte hazırladı. Komisyon daha sonra taslak rehberin geliştirilmesi için ECHA'ya teslim etmiştir.

Konu hakkında detaylı bilgi için ECHA'nın web sitesinde yer alan rehberi incelemenizi öneriyoruz.

Atık ve geri kazanılmış maddeler hakkında yayınlanan rehber için;
http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/waste_recovered_en.pdf

Konu hakkında ECHA'ya danışma prosedürü için;
http://guidance.echa.europa.eu/guidance4_en.htm

İsrail'de Ambalaj Atıklarının Yönetiminde Yeni Bir Dönem Başlıyor

İsrail Hükümeti, 25 Nisan 2010 tarihinde düzenlediği Bakanlar Kurulunda geniş kapsamlı bir Ambalaj Kanunu hazırlığında olduğunu duyurdu ve hazırlanmış olan taslak metni İsrail Paramentosu'nun onayına sundu.

İsrail Çevre Koruma Bakanı Gilad Erdan yaptığı açıklamada Ambalaj alanında bir devrim hareketi olarak tanımladığı çalışmalarının Nisan sonu itibariyle başladığını ve bu çalışmaların İsrail'de yıllardır yaşanan katı atık sorununun çözülmesinde çok olumlu bir gelişme olacağını belirtti.

AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifi ve uyum rehberleri ışığında hazırlanan bu yeni kanunun temelinde üretici (atık üreticisi) sorumluluğuna dayanıyor. Hazırlanan bu yeni kanun ile birlikte sıfır atık hedeflendiği için çok sıkı denetimler uygulanması planlanıyor. Örneğin kanuna aykırı bir şekilde düzenli

depolama tesisine gönderim yapılması durumunda 202.000 shekel (yaklaşık 41,360 €) gibi hatırı sayılır bir para cezası uygulanacağı duyuruldu.

Bakan Erdan açıklamalarında, etkili bir geri dönüşüm hareketinin başlatılması için tüm üreticilerin ve ithalatçıların geri dönüşüm sorumlulukları kapsamında aktif olarak rol almalarını ve atıklarını kaynağında malzemeye göre ayrı olarak depolamaları gerektiğini belirtti.

Ambalaj Kanunu ile birlikte atık oluşumunun yıllık 1 milyon ton azalması hedefleniyor. Yapılan hesaplamalara göre her gün 1,6 kg ve her yıl 5,4 milyon ton belediye atığı oluşuyor. Bu rakamlarda her geçen yıl % 3 ile 5 oranında artış gözleniyor.

Kanunun içeriğinde başlıca şu konular yer alıyor;

Kapsamı

Yayınlanacak regülasyon AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifini baz aldığı için ambalaj kavramına geniş bir açıdan yaklaşarak tüm malzemelerden üretilmiş evsel ve endüstriyel ambalajların tamamı kapsam altına alınmıştır. Tek kullanımlık ve birden çok defa kullanıma imkan veren ambalajların ayrı olarak işleme alındığı regülasyonun birden çok defa kullanıma olanak tanıyan ambalajları desteklediğini belirtiliyor.

AMBALAJ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

- Ambalaj Literatürü Kütüphanesi
- Ambalaj Tasarımı Yarışmaları
- Üniversite - Sanayi İşbirliği
- Eğitim Seminerleri
- Ambalaj e-learning Programı
- Kamu ile İlişkiler
- Sektör Araştırmaları
- Türkiye Ambalaj Sanayi Raporu
- İstanbul Ambalaj Endüstrisi Fuarı

Ulusal ve Uluslararası İlişkiler

- ADF - Ambalaj Dernekleri Federasyonu
- WPO - Dünya Ambalaj Örgütü
- IAPRI - Uluslararası Ambalaj Araştırmaları Enstitüsü
- COPE - Uluslararası Ambalaj Fuarı Organizatörleri Konfederasyonu
- ICPP - Uluslararası Plastik Ambalaj Üreticileri Konfederasyonu

Yayınlar

- Ambalaj Bülteni Dergisi
- Fleksibil Ambalajlar Kitabı
- Sert Plastik Ambalajlar Kitabı
- Türkiye Ambalaj Üreticileri Kataloğu
- Ambalaj Makineleri İçin Teknik Dokümantasyon Rehberi
- Ambalaj Teknolojisinin Temel Prensipleri
- Ambalaj ve Çevre Kitapçığı

AMBALAJ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Geri Kazanım / Geri Dönüşüm Hedefleri

2010 yılına kadar üreticiler ve ithalatçılar bir yıl içerisinde sattıkları veya ithal ettikleri toplam ambalajın ağırlığının % 60'ını geri dönüştürmek zorundadır. Malzeme bazlı ayrı geri dönüşüm hedefleri ise şu şekilde; cam, kağıt ve karton % 70, metal % 65 ve plastik % 40. Büyük boyutlardaki içecek ambalajları için depozito uygulaması yeni kanundaki geri dönüşüm hedeflerine dahil edilecek.

Belediye Atıklarının Ayrımı (Sorting) için Altyapı Hazırlanması

Geri dönüşüm hedeflerini ve elde edilen ürünün kalitesini arttırmak için yerel otoritelerin sistemlerinin kaynakta ayrı toplamaya uygun şekilde revize edilmesi yönünde çalışmaların yapılması ön görülüyor.

Düzenli Depolamaya Sıfır Atık

Çevre Koruma Bakanlığı'nın katı atık yönetimi politikasına göre, gelişmiş ülkelerin geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerine ulaşmak ve Bakanlığın çalışma planında yer alan diğer koşulların da olgunlaşması için ambalaj atıklarının düzenli depolama tesislerine gönderilmesi için 2020 Ocak ayına kadar süre tanınıyor. Bu süreden sonra bu uygulama tamamen yasaklanmış olacak.

Ekonomiye Faydaları

Önerilen taslak kanunun uygulanmaya başlanması ile birlikte atık bertaraf maliyetlerinde dolaylı ve doğrudan maliyetlerde

tasarruf sağlanacak.

Yeni yasa ile birlikte geri dönüşüm ve geri kazanım tesisleri bünyesinde çalıştırılacak personel nedeni ile istihdam yaratılacak. Her 1 ton atık için 10-15 kişi istihdam edileceği hesap edilerek, 20.000 ila 50.000 arasında istihdam olanağı yaratılması bekleniyor.

Ambalajın ağırlığının azaltılması ile birlikte üretim sırasında hem verim artacak hem de enerji, hammadde v.b. konularda tasarruf sağlanacak.

Uluslararası standartlara uyulduğu için gıda ve diğer İsrail menşeli ürünler sektöründe gelişme bekleniyor.

Ambalajların İşaretlenmesi:

Ambalaj üreticisi tarafından geri dönüşüm, geri kazanım ve yeniden kullanım ile ilgili bilgi ve işaretler, malzemenin türünü gösteren işaret, ambalajın ağırlığı, tehlikeli atık içeriği ve hangi üretici tarafından üretildiğini gösteren bilgilerin her bir ambalajın etiketi üzerinde belirtilmesi gerekmektedir.

Ayrıca üreticiler mutlaka kayıt olmak ve hangi miktarda ambalaj atığından sorumlu olduğunu bildirmekle yükümlüler.

Kanuna Aykırı Durumda Uygulanacak Cezalar ve İdari Yaptırımlar:

Geri dönüşüm hedeflerinin tutturulamaması durumunda, eksik kalan her bir ton için 5.000 şekel (1,023 €) para cezası uygulanacak. Ambalajın üretiminde temel şartları ihlal durumunda 67,000 şekel (13,707 €), ambalaj atığının düzenli depolama tesisine gönderilmesi durumunda ise 202,000 şekel (41,360 €) ceza ödenmek zorunda kalınacak.

Ambalaj Bülteni'ne hala abone olmadınız mı?

Ambalaj Bülteni ile sektörden haberler ve mesleki bilgiler 2 ayda bir ambalaj üreticisi ve alıcılarından oluşan yaklaşık 3.000 okuyucuya aktarılıyor. Ambalaj Bülteni, yoğun yurtiçi ve yurtdışı fuar dönemlerinde daha fazla basılarak dağıtılmaktadır.

Ambalaj Bülteni;

- Ambalaj ve Ambalajlama Makineleri üreticilerine
- Ambalaj alıcıları olan gıda ve gıda dışı ürün üreticilerine
- Tasarımcılara
- Akademisyenlere ve Araştırmacılara
- Ambalaj ile ilgisi olan tüm dernek, kuruluş ve Devlet Kurumlarına ulaştırılıyor.

Ambalaj Bülteni'ne

Yazı yazın! Reklam verin! Abone olun!

AMBALAJ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Koşuyolu, Kafip Salih Sokak No.13 Kadıköy 34718 İstanbul

Tel: 0216 545 49 48 Faks: 0216 545 49 47

bilgi@ambalaj.org.tr

www.ambalaj.org.tr